

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona	
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ“

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó“ címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyitlér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerda

Országos zarándoklat Rómába

X. Pius pápa aranymiséje alkalmából.

A jelen év szeptember 18-án lesz 50 éve, hogy Jézus Krisztus dicsőségesen kormányzó földi helytartója, X. Pius pápa, az egyházi rend szentségét fölvetve s első szentmiséjét a Magasságbelinek bemutatta.

Az aranymiséjét tartó szeretett Atyát a föld minden részén lakó gyermekei az egész éven keresztül különböző alkalmas módokon, melyeket a tisztelet és szeretet sugall: buzgó és szüntelen imádkozással, a szentségek gyakoribb felvételével, hálaadó isteni tiszteletek és egyéb ünnepies összejövetelek tartásával s ajándékokkal és kiállításokkal ünneplik.

Mindez ünneplési módokhoz — mint legkiválóbb — sorakozik a római szent zarándoklat, mely a többinek minden javát egyesíti magában.

Az ily római zarándoklatok hangosan hirdetik a hívek rendületlen ragaszkodását hitükhöz és

egyházukhoz, a Szentatya és gyermekei közt levő Isten-rendelte szoros kapcsolat tudatát élénkitik; és amidőn a zarándokot adicső apostolfejedelmek sirjánál s az első századok keresztényeinek kiontott vére s tizenkilenc századon keresztül milliók ájtatoskodása által megszentelt földön hitében megerősítik s a szentségek buzgóbb felvételére ösztönzik; ezzel egész életére üdvös hatással vannak.

Azért ez ünnepies évben a világ minden részéről lelkes jámbor csoportok sereglenek a szent városba.

Ez ájtatoskodó seregek közül legkevésbé hiányozhatik a katolikus Magyarország, mely egyházi és állami nagyságának zálogát: a szent koronát Rómától kapta, mely a pápák jótéteményeiben kilenc századon át — mind a mai napig — bőven részesedett s mely aranymiséjét tartó Szentatyánk személyes kiváló hajlamaival is dicsőíthetik.

Azért az Országos Pázmány Egyesület kezdeményezésére az özszes magyarországi katolikus egyesületek a jelen év októberére országos zarándoklatot szerveznek

Rómába, hogy az abban résztvevők az egész katolikus Magyarország nevében érzelmeiket a Szentatya iránt szentől-szembe nyilvánítsák, vele az ünneplővel együtt ünnepljenek, őt szorongattatásai közepette tehetségük szerint vigasztalják, tőle viszont maguk részére erősítő szót és áldást vegyenek s október második vasárnapján, Magyarország Nagyasszonyának ünnepén, a Szentatyáért, egyházukért, hazájukért és magukért buzgón imádkozzanak égi Pártfogójukhoz.

A magyarországi özszes katolikus egyesületek részéről alkotott bizottság az ügy nagy jelentőségére való hivatkozással ezennel fölhívja Magyarországot minden rendű és rangú katolikusait, hogy a tervezett római zarándoklatban minél nagyobb számban résztvegyenek.

Hogy a részvétel valóban minden rendű és rangú részére lehető legyen, a részletek megállapításával megbizottak — az egész nagybizottság helyeslésével — két utat s különböző ellátást vettek tervbe, a több kínáló utazási mód közül kiki körülményei és tetszése szerint választhat. És hogy mindegyik utazási mód aránylag jutányos legyen, a tervezők semmiféle utazási

Otthon.

— Irta: **Kocsán Károly.** —

Szülőföld. Oh mily kedves vagy te nekem. Te vagy a legszűkebb hazám, hová életem legkedvesebb emlékei fűznek. Rajtad ringott durva fából összezséleszt bölesóm, mely felett édes anyám altató mélabus dala hangzott. Ott tanultam meg az első magyar szót, mely legédesebb zenéje a fülnek s legkedvesebb muzsikája a szívnek. Göröngyeire hullattam az első könyveseppeket. Homokodól építettem képzeletem egyszerű tündérpalotáit, üztem kertedben a himes-szárnyu lepkeket s a mező vadvirágait kalapom mellé tűzve tértem a esendes tűzhelyre, hol a szülői ölelő karok közt édesden szőttem a legszébb gyermekálmokat.

Egy jó évtized mult el s most, hogy ismét láthatlak elhagyott fészkeim: esendes, de mély fájdalom hullámszik át lelkemen;

egy fájó érzés szoritja össze érted dobogó szívemet s oly idegennek s elhagyottnak érzem benned magam.

Kis falum! A feletted elmúlt idő markolt bele esendes nyugalmadba. Kiforgatott egyszerű mivoltodból. Összemorzolt egy-egy kiálló szikladarabot, elsimitott egy-egy régi udvarházat, kidöntötte az árnyékot adó búr-sat s a pusztító kéz munkája után zajos, vásári élet űzi el a nyugalmat, olyan fájó-érzést kelt, mint a beheggedt sebek feltépése.

Emlékezetem visszazállt azon időbe, amikor még a régi voltál, amikor őrizted a régi hagyományokat, szokásokat, s magadon viselted a nemes, magyar egyszerűséget. Az öregek mind kidőlték. Lerokadtak az idő sulya alatt. Az örök békét adó esendes temetőbe költöztek. Kinek-kinek már korhadt fejfájáról, keresztjéről nevét is lemosta az eső. Sirjuk behorpadt s a magasra nőtt fű

között egy-egy elszáradt szétbomlott koszoru öleli át a néma hantokat.

Az öregek mulásával a tornáczos, oszlopos házak is mintha régi gazdáik után vágytak volna: egymásután elpusztultak. Egyik a fiak gondatlansága miatt összeomlott, másikat a beköltözött, idegen új lakó romboltatott le.

A tulipános láda a színbe került. Széthullott darbjait a kandalló tüze emésztette meg. Régimódi butorok, szabadon égő kandalló egymásnak bucsut mondvá pusztultak el. Az udvart magas gyom verte fel. Az ől oldaláról lehullott a tapasz, a esűr levetette magáról a védő zsúppott s nem akadt rendbehozó kéz, mely az idő örlő munkáját pótolta volna. Új házak épültek a régi helyén, új emberek költöztek bele. A virágos kis kert is eltűnt, a muskátlis, zsalus ablakok becsukódtak s az elhagyott házakban a pókok végzik művészi munkájukat.

CSAPÓ LAJOS ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ
SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellettel teljes kezesiséget vállalom szállítmányaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben.
Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS**, szabómester.

vállalat közreműködését nem vették igénybe. A két utirány és a különböző ellátás a zarándoklat ezéjainak elérésében semmi különbséget nem okoz, mert mind a két csoport egy időben érkezik az örök városba s utközben és Rómában mindenki egyenlőképp részesül kellő kalauzolásban.

A zarándoklat idejét a pápai udvarral egyetértőleg állapítottuk meg.

Az utazás módozatai és feltételei:

Indulunk október 5-ikén, hétfői napon s szerdán reggel Rómába érkezvén, ott öt napon át tartózkodunk.

Az egyik utirány kizárólag szárazföldön vezet: Budapest, déliavasúti állomás, Cormons, Bologna, Flórenc, Róma s ugyanígy vissza.

Árak odamenet és visszaérkezéssel valamint Rómában 5 napon át teljes ellátással I. osztály 245 korona, II. osztály 185 korona, III. osztály 120 korona.

A másik utirány Budapest, Keleti-pályaudvartól Fiuméba, majd tengeren Aeonába, innen ismét szárazon Rómába visz s ugyanígy vissza.

Árak odamenet és visszaérkezéssel, valamint Romában 5 napon át teljes ellátással, I. osztály 190 korona, II. osztály 140 korona, III. osztály 95 korona, végül olyanok, kik csak III. osztályu utjegyet, lakást és kalauzólást kívánnak, ellátás nélkül 52 koronát fizetnek.

Jelentkezni tessék az Országos Pázmány-Egyesület elnökségénél Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. és pedig lehetőleg minél előbb, hogy a szervező-bizottság a zarándoklat arányai felől jövelevé tájékozódják s a szükséges intézkedéseket minden irányban megtegye.

A bizottság az indulás helyéről és idejéről, a vidékiek Budapestre jöveteléről vagy csatlakozásáról, az utazásról, az uti ellátás

módjáról, a megérkezéstről, elszállásolásról, valamint a római tartózkodásról és a visszautazásról később részletesebb tervrajzot fog közzétenni, hogy az utra készülők minden szükségesről és hasznosról előre tájékozást nyerjenek.

Mindenképp kívánatos, sőt szükséges, hogy a tervezett zarándoklatban minél számosabban résztvegyenek, csak így lesz az méltó kifejezője annak a ragaszkodásnak és szeretetnek, melylyel a magyar katolikusok a Szentatya iránt viseltetnek, csak így lesz az méltó a nagy alkalomhoz s csak így éri el azt a célt, mely a tervezők szeme előtt lebeg: hogy egyházunk és hazánk dicsőségére, ünneplő Szentatjánk örömére és sok honfitársunk nagy lelki javára szolgáljon.

Budapest, 1908. július 27-én.

Az Országos Pázmány-Egyesület nevében:

Dr. Prohászka Ottokár,
székesfehérvári püspök, az Országos Pázmány-Egyesület elnöke.

A bikszádi fürdőből.

I.

A mult alkalommal összeszedett holminál valamivel többet érő lesz levelem, mert tartalma első része becses és kedves, mert szeretve tisztelt megyés püspök ur Ó Méltósága magas személyéről szólnak ez igénytelen sorok.

„Jön a püspök, jön a püspök“, ilyen hangok hallatszottak az elmúlt hét első napjain a fürdőzők között.

Általános érdeklődés és vágyakozás

A esendes utczák képe megváltozott. Megifjodott, megújult. S éppen ezen változás folytán támadt pusztulás zavarja meg lelkelem egyensúlyát.

Uj idők, uj emberek. A mult nyomát befedte a por és a rohanó idő kezenyomat érezzük mindenütt.

A gyermekek felserdültek, a sors szertharította őket a világ minden tájára, a virágzásban levők most már meghajlottak és panaszos sóhaj hagyja el ajkukat, vissza sóvárogják a multat, mely még több örömet és boldogságot adott, mint a rideg, sivár jelen.

Nyár van. Az óriási hőség fekszi meg a földet. Gyermekekoromban ilyenkor az utca esendjét a gyermekek játszó zsvajja verte fel. A mezőről behallatszott az aratók vig dala. Oh be másképp is volt minden. Kereselem a régi szokást, kereselem a régi rendet.

Elmult. . . vissza se jó többé. . .

A „szakmányosok“ aratás végeztével szép buzakoszorut fontak gazdáik részére. Fáradságos munkájuk végeztével, mint a zászlót, a koszorut magas rudra téve: legények, leányok, kaszások, kötözők, marék-szedő leányok vig muzsika szó mellett vi-

dám magyar nótával mentek a gazdához, kit köszöntöttek a munka szerencsés bevégezése után.

Magyaros vendégszeretet, bőségesen terített asztal és barátságos, atyai szeretet fogadta a munkásokat. Az arató-gazda és leányok köszöntője után összeesendültek a jó magyar borral telt poharak és ezután a munkában elfáradt test kiegyenesedve és felfrissülve járta végig a legszebb nemzeti táncot. A gazda, az ur együtt mulatott, együtt örvendett a munkással, mert barátot, testvért, segítőtársat látott benne.

De ma? . . . Hej! de másképen van. Szóltan, esüggedt munkásnép az élet nehéz gondja alatt lehajtott fővel sokszor ökölbe szoritott marokkal áll a munkába. Megnémult az ajka, mintha a régi dal megfagyott volna rajta.

Elvégzik most is az aratást. De nem úgy, mint régen. Vig kedélyük beborult, mert régi uruk helyén idegen, jött-ment zsarolja az édes anyaföldet. Az, akinek vére nem áztatta soha (de még verejtéke sem) e haza göröngyeit. Az, aki egy évtized előtt négy ökrös szekér vendég oldalán ült és a maga ura volt, most mint az ágról-szakadt

fogta el az itt időzőket az ide érkezendő magas vendég iránt.

E hó 30-án indult el Ó Méltósága székhelyéről, hosszas betegsége után Isten kegyelméből ezen utra, 11 óra tájban Vámfaluba érkezett, hol birtoka van, itt megszállt, s itt nyaraló kedves rokonaival költötte el egész családiás jellegű ebédjét. Ebéd után szemlét tartott a birtok felett, bámulatos kintartással, ki nem fáradva tette meg a nagy utat.

A déli vonattal érkezett komornyikja, ki a „Berta“ lakban 2 szobás lakást rendbe hozatott, az egyik kápolnává lett alakítva, oltárral ellátva a szent mise szolgálathoz.

Délután 5 órakor indult négyes fogatán Vámfaluból, már fél 6 órakor nagy gyűlés volt a parkban, annyi tisztelettel várta már érkezését is a közönség, hogy a sűrű park fái között esendben, minden zajt kerülve várakozott, míg 6 óra 5 perczker berobogott négyes fogata.

Kiséretében volt Hámon Róbert titkár is. Az érkezőt a lak földszinti bejáratánál dr. Kádár Ambrus preláthus-kanonok fogadta, ott voltak Teller Ferencz fürdőigazgató, Vrabély Máté zárdafőnök egy társával s a lak számos lakója. Rövid idő múlva Ó Méltósága lakására vonult.

Másnap, 31-én délelőtt fél 11 órakor fogadta Püspök Ur a fürdő intelligentiájából alakult 8 tagu küldöttséget.

A küldöttség tagjai voltak Domahidy István földbirtokos vezetése mellett: dr. Cseh Lajos nagykarolyi piarista főgimn. igazgató, Jászay István debreczeni piarista főgimn. igazgató, Komoróczy Jenő körjegyző, Kuszka István országgyűlési képviselő, Nagy Béla földbirtokos, Szögyény M. János*) nyug. kir. táblabíró, Ujhelyi Andor vikárius, hajdudorogi lelkész.

*) A berlini nagykövetség öcseso.

rongyosan, sorsának megadva magát hajtja igájába fejét a modern rabszolgakereskedőnek.

Felhangzik most is az aratók éneke. De úgy érinti lelkelemet, mintha a gyászolók, a temetők ajkairól szállna. Bús, szomorú, csak a régi szokáshoz való ragaszkodás váltja ki bánatos lelkükből. Igen, temetők éneke ez, melyben a magyar föld pusztulását siratják.

Egy-egy kényszer „éljen“ élteti az „uj földesurat.“ Ez sem a szivből jön, csak a száj kiáltja. Lelket-testetőlő pálinkával isszák meg az áldomást. Olyiknak könyvet facsar ki szeméből. Bágyadt szemük kigyulad, lehangolt kedélyük felizgul. Isznak, hogy legalább rövid időre felejtsek a jelen sivárságát. Nincs baráti szó: csak rideg üzlet. Az „ispány ur“ előtt is levett kalappal állanak. Csodálatos, hogy hol tanulta meg e nép a szolgálai megalázkodást?!

Kikapják a nyomoruságot enyhítő ke-reszményüket. Oh, de hogy is mennének haza. Kocsmája előtt áll a mézesszájú Mózsiné, szép leányaival. Szép beszédével betessékeli őket ronda putyikjába s ott aztán felébred az elaludt jókedv . . .

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

ITT AZ ALKALOM!
Üzlet átalakítás miatt mélyen leszállított árak!
Batiszt, zefirek 12 krajczár. Kartonok és mosódelinek 22 krajczártól. Szövetek, delinek, batisztok, vásznak, kanavásznak és minden más cikkekben.
LESZÁLLÍTOTT ÁRAK. CSAK RÖVID IDEIG.

Domahidy István szónok őszinte szavakkal, egy magyaros dikezióban üdvözölte az egész fürdő közönség nevében Ő Méltóságát, ki hasonló szívélyes és nyájas szavakkal válaszolt, leültette a küldöttség tagjait, annak minden egyes tagját külön-külön kitüntette megszólításával. Őszinte óhaja a fürdő közönségnek, hogy az itt töltendő idő hozza vissza Ő Méltóságának teljes egészségét. Isten hozta.

II.

Amint már irtam előbbi levelemben, első benyomásra a fürdő megnyerő, kellemes az érkezőre, úgy a rövid idő alatt látható parkot, akár a fürdő személyzet részéről tapasztalható szives fogadtatást nézzük.

Aki 3—4 héten keresztül itt tartózkodik, arra a tapasztalatra jut — saját maga magán is — hogy sok még itt az orvosolni való. Így vagyok én is.

Távol legyen az árnyéka is a rossz akaratnak, vagy elferdítésnek tőlem, sőt ellenkezőleg, legjobb tudással és jóakarattal tárom elő a hiányokat, nemesak magam tapasztalatai után, hanem a közönség körében észlelték és hallottak után, mindennek czélja, hogy figyelembe véve az általános óhajokat, az igazgatóság ez irányban intézkedni tudjon.

Valóban úgy van, hogy fontos a kurának az a része, mikor meleg vizet iszik a gyógyuló, utána 1 órai séta. Mostanában 8—10 napon folytonosan esett az eső, ugyanarra, hogy a Turul, Orient és Alföld lakói a forrást meg sem közelíthették. Reggel este ott kapja az ember a meleg vizet. A nagy sűrű miatt az itt lakók a forrást nagy nehezen tudják elérni.

Ajánlatos tehát, hogy a fürdő minden irányban elágazó utai kavicsos borítottassanak be, jó keménynyé verve, még esős időben is járhatók lehessenek.

De egy olyan fürdőben, hol a kurához

Ezt értük meg s megadással nyugszunk bele az idők változásába.

A kasza csengése megtompult, a pacsirta énekében el-elakad. A szellő susogása olyan bánatos, mintha a tengerentúliak fájdalmas panaszait hozná magával. A vadgamb bugásában, a gerlicze zokogásában, mintha siratná a pusztuló földet és pusztuló népet.

A lassu sorvadás képe ragadja meg lelkemet és mint lidéreznyomás nehezedik rá. Szülőföldem, kedves dajkám, nem találak a réginek, mert édes magyar fajomnak csak romjaira találom ott, hol egykor, nem is olyan régmúlt, a kurucok ivadékai felemelt, büszke fővel jártak.

Most idegen az ár feletted. Földhöz ragadt szegény nép a művelőd. Olyan vagy, mint a fájdalomtómán viselő kebel: hallgatsz és emészted önmagad.

Fájó lelkem elmereng a multon. Vigasztalást keres, de nem talál sehhol. A jövőbe vetett reményeim számai foszlanak, e sors kegyetlen kézzel tépdési azokat. A magyar nép beborult ege talán sohasem fog felderülni . . . .

1 órai séta van rendelve, nem égető szükségese, hogy egy fedett sétány legyen, ahol kiki végezze sétáját?

Miért van az, hogy egy bizonyos fajnak a többi vendégek békéje, nyugalma ellen intézett zajos megrönyelete figyelembe nem vétetik? Kevés nyugodt éjszaka van:

a) 10—11 óráig a folyosón trécselés, vihogás, hangos beszéd, aki 9 órakor lefekszik, az ugyan nem alhatik. Ha szépen figyelemzetve kérjük, legyenek esendesebben, zs. pökhendiséggel „csak azért is“, „zum truecz“ még jobban zajognak. Általános a többi vendégek elkéserevése.

Legnagyobb része az itt lakóknak (mindig a 3 főnebb említett lakot értem levelemben) pihenést, nyugalmat óhajt, azt ugyan nem találja.

b) A kutyák gyűlése. Megemlítem azt a körülményt, hogy Bikszád község összes kutyái, vagy 10—15, minden éjjelre besétálnak és e 3 lak térségén tartják gyűléseiket, hol egyszerre több előadó is van, ezek kutya hangon, vonítás, vastagabb, vékonyabb ugatás által este fél 11-től, 11-től hajnalig tartják gyűléseiket. Nyugodjál gyomor beteg, ha tudsz. Ezen valóban bosszantó állapotot hatósági intézkedéssel lehetne segíteni. Elrendelni a kutyák lebunkózását, vagy lelövését, esetleg a fürdőző közönség éjszakai nyugalma megóvása érdekében főszolgabírói rendelettel köteleztetnék — kidobolás útján — minden községi lakos, hogy akiknek kutyái vannak, azokat éjjelre zárva, vagy kötve tartassák. A fürdő jó neve, renoméja és a közönség kényelme ezt megkívánja.

Az inhalatív — gégehurutosok — belégzés a Bulling compressor makaeskodása miatt, néhány napja szünetel.

Az elmondottakon kívül volna még több apróbb észrevétel, így általános óhaj, hogy még egy orvosra szükség volna, a betegek sokszor hosszú időn keresztül az ajtó előtt várakoznak, míg bejuthatnak. A kiválóan képzett és kedves modoru orvos emberfeletti erővel igyekszik nagy munkáját teljesíteni.

Ezen észrevételek nem a képzelet szüleményei, a nagyszámú közönség körében szedtem össze e levél 2-ik részében foglaltakat. Azzal az őszinte szívből fakadó igaz nyíltsággal és óhajattal zárom be leveletem, virágozzék, fejlődjék, emelkedjék e valóságos kis Karlsbád, megérdemli, hogy teljesen modern fürdővé fejlesztessék.

A jövő évi fürdőzések, hogy ilyennek találjam, őszintén kívánom.

Főtisztelendő Szerkesztő urnak

hive és szolgálója:

M—ik.

Tanítók a kaszárnyában.

Ne essék zokon a katonáknak, hogy tollamra veszem őket. Jóindulat vezet engem. S bár tudom, hogy azt a megesontosodott kaszárnya felfogást gyenge tollam nem képes megmástitani, de reménylenem lehet, hogy a maga merevségéből engedni fog — a tanítókkal szemben.

A tanító intelligens ember. Ezt a 13 napi fegyvergyakorlat alatt nem egyszer kiáltotta a gefreitertől az őrmesterig minden altiszt. De talán csak azért, hogy aztán annál bakásabb káromlással csufoljon le bennünket az az altiszt. És ezt a legyaláztatásunkat végig kellett hallgatnia a mellettünk álló falunkbeli czigány és parasztfiúnak is. Képzeltetni, mily röstelkedve nyeltük le a minősíthetetlen, gyűlöletes „titulusokat“, melyek csak úgy ömlöttek az altiszt szájából a tanítói tekintély, becsület rovására.

De hát ott mindezt le kell nyelni. A „menázi“-t csak úgy, mint a port, piszkot, szidalmat.

Kívánhat-e tehát valaki lelkesedést tőlünk a katonaság iránt ilyenek után? Én legalább az erkölestelen beszédmodor és embertelen dolgok miatt gyűlölöm és félek tőle, veszélyesnek tartom, mert ott tanulja el az a falusi fiú a fajtalanokodást szóval, tettel egyaránt.

Miért ne lehetne tisztességes a kaszárnyai élet is!

Felszólalásomnak más oka is van. Azt a „marha paraszt“-ot nyaklevessél, rugásokkal, eget rázó káromlással úgy betanítják, (dreszirozzák) hogy álmából felriasztva is vágja a „kommandó“-t, mint a gép. Indokolják azzal az eljárást, hogy háboruban ugyanis elveszti az ily ember gondolkozó, határozó képességét, csak a halálszigorúságu vezényszóra eselekszik. Ám legyen!

De nagyon hibásan gondolkoznak katonáék, ha bennünket is „a buta, marha paraszt“ módjára akarnak „bedreszirozni.“ Mi nem vagyunk nyers anyag. — Szerintem a tanítók kiképzését a kellő gyakorlati tanítás mellett főleg szakszerű elméleti oktatással kellene teljesíteni. Ezer szükség van erre. Egy elméletileg is kitanított, gyakorlatilag képzett tanító több szolgálatot tesz a hadseregben, mint ha bele „marsiroztatják“ a közlegények táborába.

Az altiszi brutális piszkolódást pedig szigoruan meg kell tiltani. Mert bizony, ha kvalifikálhatatlan kifejezéssel illetik az „intelligens tanító urakat“ (gunyosan), azzal nem fogják előmozdítani se a gyakorlat sikerét, se kedvet nem esepetgetnek belénk a katonaság iránt, de még jó véleményt se fogunk haza vinni a faluba. Sőt!

Egyben tiltakozunk is minden hitvány becsmérő piszkolódás, szidás ellen.

Hogy a kellő elméleti utbaigazítás, magyarázat és szép szó többet ér a komisz baka eljárásnál, arra nézve fényes példát szerzett Erdős főhadnagy, midőn a generális szemlét tartott felettünk. Különbül gyakorlatoztunk a 3 éves bakáknál, a generális teljes elismerését fejezte ki, a főhadnagyunknak pedig kezét nyujtva, szolgálat közben gratulált.

Nem a káromló vezénylet, hanem a szép, okos beszéd eredményezte ezt.

Ezt szívleljék meg katonáék, bánjanak velünk katonásan, de tisztességesen s nem lesz jobb katona senki a tanítónál.

Krámer Jeremiás

butorraktára Szatmár

(a színházzal szemben.)

Teljes hálószoba berendezés, mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli, 1 mosdóból. Ára 120 frt.

Teljes ebédlő berendezés modern stílusban, mely áll 1 kredenz, 1 ebédlő-asztal, 6 borszék, 1 szőnyegdiványból. . . . Ára 130 frt.

Akkor jó emléket fogunk haza vinni a faluba a legények közzé s a hadsereg lelkes katonákat fog nyerni.

Ez a szellem vonuljon be a kaszárnyába!

Czudar.

H I R E K.

Személyi hir. Mint lapunk más helyén is olvasható, a püspök ur Ó Méltósága esütörtökön reggel *Hámon* Róbert titkár, pápai kamarás kíséretében a bikszádi fürdőbe utazott. Délre vámfalusi birtokára érkezett s ott időző rokonainak társaságában töltött el néhány órát, estére érkezett meg a bikszádi fürdőbe, hol az egész fürdőző közönség tüntető örömmel fogadta. A titkár másnap visszaérkezett Bikszádról, de már szombaton reggel elutazott rokonai látogatására, hol pár hétig fog időzni.

Requiem Gróf Károlyi Istvánért. Mult hó 31-én, a nemes gróf halálának évfordulója alkalmából, az elhunyt özvegye gyászistentiszteletet tartatott a nagykárolyi r. kath. templomban, melyen a család részről özv. gróf Károlyi Istvánné, gróf Károlyi Gyula és neje, gróf Károlyi György és gróf Károlyi József, továbbá Dr. Falussy Árpád főispán, a vármegyei, városi tisztikar, a pénzügyigazgatóság és láptársulat, valamint az uradalmi tisztikar s a város előkelősége s a függetlenségi párt tagjai nagyszámban vettek részt. Az egyházi szertartást dr. *Titz* Antal házfőnök végezte. Mig a kóruson *Margittay* Antal turtrebesi kántortanító meglepően szép gyászénekeket énekelt.

Tanfelügyelők szabadsága. *Bodnár* György kir. tanfelügyelő f. hó 1-én szombaton kezdte meg hat hétre terjedő szabadságát. Helyettese ezen idő tartama alatt *Sprenger* Ferencz kir. s.-tanfelügyelő, ki már haza is érkezett szabadságáról s átvette a kir. tanfelügyelőség vezetését. *Mihály* Ferenc kir. s.-tanfelügyelő szintén szabadságon van e hó 1-étől. *Faragó* Ignác kir. s.-tanfelügyelő e hó 10-én veszi szabadságát, ugyanakkor érkezik vissza dr. *Volisky* Géza kir. s.-tanfelügyelő 5 heti szabadságáról.

Tanári kinevezések. A vallás és közoktatási miniszter *Barna* János, dr. szatmári, *Gratzer* Antal és *Szmetana* Péter Emil ungvári kir. kath. főgimnáziumi helyettes tanárokat jelenlegi állomásuk helyén, *Villányi* Andor miskolczi kir. kath. főgimnáziumi helyettes tanárt a szatmári kir. kath. főgimnáziumhoz rendes tanároknak nevezte ki.

Elhalt lelkész. *Mellau* György szakaszi lelkész hosszas betegség után tegnap reggel 5 órakor elhalt. Férfikorának javarészeben volt, s már is el kellett költöznie az élők sorából. Pár évvel ezelőtt gyomorbaja keletkezett, melyből soha sem tudott teljesen kigyógyulni. Most pedig a gyenge szervezetű férfi tüdőgyuladást kapott, ez halálát okozta. Környezete sejtette, hogy nem lehet remény a felgyógyulásra, mert nagyon el volt gyengülve. Egy szelid lelkületű, szerény, alázatos, buzgó lelkipásztor szállott sirba vele. Temetése holnap délelőtt lesz Szakaszon. *Mellau* 1860. április 7-én született. Iskolai tanulmányait

végezvén, a helybeli papnevelőintézetbe vétett fel, hol ugy elöljárói, mint iskolatársai rendkívül szerették páratlan szerénysége miatt. Áldozópappá 1884. október 8-án szenteltetett. Ezután mint segédlelkész működött Csanáloson és Beregszászban, 1889-ben ideiglenes lelkész volt Márokpapiban, 1890-ben segédlelkész Nagybányán, 1891-ben lelkész Madarászon, 1898-ban Szakaszon. Immár 10 év óta működött rendkívüli buzgósággal, a hitek szeretetéből környezve jelenlegi állomáshelyén. A gyászoló család a következő halotti jelentést bocsátotta ki. A testvérek és a nagyszámú rokonság nevében Isten szent akaratán megnyugodva, a mélyen megszorodott szív fájdalomával tudatják a szerető testvér és rokonnak *Mellau* György szakaszi róm. kath. lelkésznek hosszas szenvedés s a halotti szentségek buzgó és ájtatos felvétele után, folyó év augusztus hó 4-én reggel 5 órakor, életének 49-ik évében nemes lelkéhez valóban illő csendes nyugalmas halálát. A felejthetetlen drága halott földi részei folyó hó 6-án délelőtt 10 órakor fognak a szakaszi róm. kath. temetőbe a boldog feltámadás reményében örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 6-án reggel 9 órakor lesz bemutatva a szakaszi róm. kath. templomban. Szakaszi, 1908. évi augusztus hó 4-én. Béke poraira! Az erdői esperesi kerület papsága a gyászesetet külön gyászlapon tudatja.

Áthelyezett állatorvosok. A m. kir. földművelésügyi miniszter *Kollner* György vármegyei törvényhatósági állatorvosát Aradra, helyébe *Czilli* György állatorvost Nyiregyházáról Nagykarolyba, *Róth* József pomázi m. kir. állatorvost Szinerváraljára helyezte át.

Hymen. *Morvay* Zsigmond, a tiszántuli járás főszolgabírája jegyet váltott *Fogarassy* Aurél farkasfalvai nagybirtokos leányával. *Blanka* kisasszonnyal. — *Tomajága* György felsővisói községi végrehajtó jegyet váltott *Brenner* Berta kisasszonnyal. — *Pandula* József gyógyszerész jegyet váltott Ungváron *Olenyik* Ilona állami isk. tanítónővel.

Kántorválasztás Nagykarolyban. *König* Antal kántor lemondása folytán megüresedett állásra csak három pályázat érkezett be. Egyik pályázó *Margittay* Antal turtrebesi kántor-tanító személyesen adta be kérvényét s július 29-én a 6 órai misén énekelt is. Igen szép kellemes tenor hangja, szabályos és biztos orgonajétéka annyira megérett a jelenlevőknek, hogy nagyon valószínű, miszerint ő lesz az új kántor. *Margittay* július 31-én délelőtt 10 órakor is énekelt templomunkban a megboldogult Károlyi István grófért tartott requiemen.

Segédjegyző választás. Szinerváralján segédjegyzőnek Szücs Elek okleveles jegyzőt választották meg.

A gazdasági egyesület válsága. Tudvalevő, hogy a gazdasági egyesületben *Domahidy* Sándor halála után *Kende* Zsigmond es. és kir. kamarás, nagybirtokos választotta meg elnöknek. Az új elnök és *Poszevák* Nándor titkár között nézeteltérés merülvén fel az egyesület vezetése tekintetében, ez utóbbi lemondott állásáról. Sajnálatraméltó körülmény volt, mert *Poszevák* az egyesület-

ben igen nagy tevékenységgel és ambícióval működött. Ez a körülmény a tagokat is meg hasonlósba hozta, sőt többen az egyesület kebeléből kiléptek. Az új titkárválasztás a mult szerdára volt kitűzve. *Kende* Zsigmond elnök jelöltje *Kovácsi* János volt, az O. M. G. E. segédtitkára, míg az egyesület tagjai *Világossy* Gáspár szatmárzsadányi földbirtokos köré csoportosultak. Az elnök állását kötötte a választás eredményéhez, ennek dacára jelöltje elbukott, *Világossy* lett megválasztva 35 szavazattal 9 ellenében. Erre *Kende* Zsigmond lemondott az elnökségről, ugyszintén az alelnök, dr. *Kereszteszeghy* Lajos, is és eltávoztak a gyűlésteremből. A gyűlés vezetését a másik alelnök *Szeőke* Barna vette át. A folyó ügyek nyertek elintézését. A gazdasági egyesület ily módon igen válságos helyzetbe került, mert a tagok között igen éles ellentét mutatkozik, melyet megrázkódtatás nélkül kiegyenlíteni aligha lehetséges. Az egyesület tagjainak egy része most *Domahidy* Elemért kívánja elnöknek és dr. *Böszörményi* Emilt alelnöknek megválasztani.

Gyászhir. *Sipos* Géza nagybányai ügyvéd július 31-én 60 éves korában elhalt. Őt évvel ezelőtt szélütés érte, azóta önmagával is tehetetlen, így megváltás volt reá a halál. — *Spanyol* Béla dr., nyug. m. kir. honvédtörzsorvos július hó 29-én 56 éves korában Budapesten elhalt. Munkácsról Görzbe utazott veje látogatására, de Budapest körül rosszul lett, s kénytelen volt ott maradni. Itt érte utol a halál. A boldogult a munkácsi orvosi karnak egyik igen tisztelt tagja volt.

Főkönyvelőválasztás. „A Szatmári Gazdasági és Iparbank“ az üresedésben volt főkönyvelői állásra *Szabó* Bakos József lajosmizsei könyvelőt választotta meg.

Megnyilt vasut. A szatmár—mátészalkai vasut műtanrendőri bejárását július 31-én tartották meg. A vonat az egyes állomásokon ünnepélyesen fogadták és felvirágozták. Csak Mátészalkán nem volt semminemű fogadtatás, ami meglehetősen visszataszást keltett.

Szinerváralja pusztulása. Néhány ujság szomorúan írta meg a túlnk nem messze fekvő Szinerváralja nagyközség pusztulását. El is siratták, elparentálták, talán sokan még a földszinéről is elveszettnek gondolták Szinerváralját. A helyszínen személyesen nyert tapasztalataink folytán megnyugtatóan írhatjuk, hogy az egész „pusztulás“-ból vajmi kevés az igaz. Igaz az, hogy a mult hó 24-én volt egy hatalmas felhőszakadás, hasonló zápor, amely a szinerváraljai hegyről nagy mennyiségben zúdította a vizet a városkán végig folyó kis „Szinér“ patakba, amely a hőmpölygő ártól hirtelen magdagadt s kiöntött. Itt-ott a kertekbe is behatolt a víz. Ez nem szokatlan már Váralján; más-kor is megtörtént ez már. Ez a kis riadalom tartott 2—3 órán át, aztán a víz hirtelen apadni kezdett s Szinerváraljának még egy hajtófája sem pusztult el. Volt egy-egy helyen egy kis kár, itt egy bokor burgonyát, amott egy szál tengerit, amott egy szőlőt pusztult el, de Szinerváralja áll redütlelenül s maguk a váraljaiak mosolyognak legjobban a pusztulásokon.

Fogorvosi műtermem

(széki palotával szemben). Kiváló tisztelettel

és lakásom a Lévy-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). Kiváló tisztelettel BAKCSY, fogorvos.

ták, hogy nyilvános és nyitott kertekből a virágok leszakítása mezőrendőri kihágásnak minősítendő. A minisztertanács e határozatát megküldötte az összes közigazgatási hatóságoknak.

Tűz. 21-én, hétfőn este 10 óra tájban Mezőfényen harangkongás zavarta fel a már pihenni tért lakosságot. A kaszárnya utcából felesapó lángok pirosra festették az eget. A lakosság teljes erővel igyekezett lokalizálni a tüzet, s már öt lakóház és 16 melléképület hamvadt el, mikor Nagykároly felől vész-sipok hallatszottak. Tűzoltók jöttek esendőrséggel, élükön Madarassy főszolgabíróval. Teljes apparátussal indult most meg a munka s ennek tudható be, hogy vízhiány mellett sikerült a tűz tovatérjedésének útját állani.

Dr. FODOR operateur
fogorvosi intézete
Deák-tér 8., Gillyén-ház.

Női zenekar a Hungáriában. Egy budapesti elsőrendű női zenekar a Hungária kertjében kezdi hangversenyét f. hó 8-án szombaton és a következő napokon.

FABIÁN GYÖRGYNÉ
mű- és élővirág üzlete SZATMÁR-
NÉMETHI, Rákóczi-utca 26-ik szám.
Sürgönyezim: FABIÁNNÉ. Telefon-szám: 148.
Ajánl menyasszonyi, bál- és névnap-
csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak,
jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk,
Makart rendezetek és diszitményeket.
— Cserepes virágokat, szobai
disznövényeket, mindenféle művirá-
gokat és templom-diszítéset, jutanyos
árban.

Kölcsön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzlet-
ben a magyar irodalom régi és legújabb
jeles íróinak művei olcsó díj mellett köl-
csön vehetők. — Cseplák Bálint.

A honvéd söresarnokban kitűnő
ebéd kapható 80 krajczárért. Kenyér-
rel 83 krajczár

Üzlet átvétel. A Néhna Lajos Józser
kávészületét átvette **Benkő Sándor**,
kinek előzetes ismerete és szakképzettsége
biztosítja a vevő közönséget. 10—12%
alacsonyabb árak mellett. Minden óra
javítás be kávé szükségletünket mint
bár hol.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet
Kepes Dávid mű-órák és ékszerésznél,
közvetlenül a Színházzal szemben,
nagy raktár mindennemű ékszerekben,
órákban. Tajték-
művekben és látszerési cikkekben — a
legolcsóbb árak mellett. Minden óra
javítás egy évi jótállással csak 80
krajczár.

**Weisz Zoltán modern könyv-, ze-
nemű- és papírkereskedését** a Gutman-
palota sarokhelyiségében, fényesen beren-
dezve, megnyitotta!

Utítárs kerestetik

az augusztus hó 8-iki, vagy a
szeptember hó 4-iki Lourdesbe
és esetleg Rómába induló za-
rándok utra. — Bővebb felvilá-
gosítást a kiadóhivatal nyújt.

Szerkesztői üzenet.

Cs. E. Érintkezésbe kellene lépni a
központi elnökséggel és felhívni az egyes
köröket a csatlakozásra. — Buzgóságáért
köszönet.

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Árlejtési hirdetés.

Az árlejtés az oroszfalusi to-
rony építésére, a bádogos- és ács
munkára **augusztus 9-én d. e.
11 órakor** fog megtartatni a hely-
színén. Bánat pénz 100 kor.

Oroszfa, 1908. aug. 1.

Szilágyi György,
lelkész.

ŐSZI SARJU LEGELŐ

300 hold kiadó

a csonkási bérletünkön.
NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.

Telefon szám 16.

Uj tűzifa raktár!

Van szerencsém a n. é. közönséget
értesíteni, hogy több évi tapasztalásom
arra az elhatározásra juttatott, hogy Szat-
márnémeti város közönségének a legjobb
minőségű **tűzifával** való ellátása végett

UJ TŰZIFA RAKTÁRT NYISSAK.

Közmétevenként vagy ölenként a
legteljesebb mértéket adom, amit eddig
a n. é. közönség nem igen tapasztalhatott.
Uj tűzifa raktáramban kapható I-ső
és II-od rendű gyertyán-, bükk- és
tölgyfa olcsó árak mellett.

Ugyiszintén vágott tűzifa is ka-
pható. A telep saját házámnál, István-
tér 22. szám alatt, valamint a MÁV.
állomásánál van. A megrendelése-
ket István-tér 22. sz. alatti házá-
mhoz kérem.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy
a n. é. közönséget a legnagyobb meg-
elégedésére kiszolgáljam, ugyanezért
becses pártfogását kérve, maradok

mély tisztelettel

MÓNUS LAJOS tűzifakereskedő.

Elsőrendű porosz kő- szén és vágott tűzifa

valamint

**I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű cserfa,
I. rendű tölgyfa,**

vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,

Bárhory-utca 10. sz. Telefon 122.

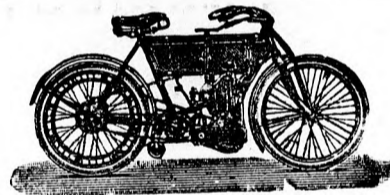
Raktárak: a lakásnál, a Szentvér-
és máv. állomásnál.

Megnyilt a

Hammer Ignácz

műszerész, kerékpár és varrógép-
raktár Szatmár, Bathányi - u. 1.

Schwarz Albert-féle bolthelyiségben.

Ajánlja világhírű Puchmotor és kerékpárokat,
valamint minden rendszerű varrógépeket
kényelmes heti vagy havi részletre.

Javitó műhelyemben

kerékpár, varrógépeket és mindenféle műszereket
szakszerűen és jótállás
mellett eszközöltetek. — Kerékpár alkatrészek,
gummik, szabadonfutók nagy választékban.

IFJ. RUBINSZKY FERENCZ

IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE

SZATMÁR, UJ-UTCA 3. SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy
uri szoba berendezések, vala-
mint leányszoba berendezések
művészi kivitelben készülnek.
KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KESZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

PÁZMÁNY-SAJTÓ

villanyerőre berendezett könyvnyomda

— SZATMÁR, ISKOLA-KÖZ 3. SZÁM. —

Czinkártyák, gyászlapok, ügyvédi nyomtatványok, árjegyzékek, szállítási bércek, meghívók, névjegyek, levelező-lapok, étlapok, feltűnő falragaszok, eljegyzési és esketési meghívók, számlák, levélpapírok művészies kivitelben, részvények, okmányok, emléklapok bármilyen színezéssel, művek kinyomatása, tánczrendek, üzleti körlevelek, havi és heti lapok, folyóiratok, csomagoló papírok czégnomással, táblázatok, szalag aranyozások, és mindennemű könyvnyomdai munkák készítése.

Nagy egyházi nyomtatványraktár!

Könyvkötői munkák fevétele!

Pázmány-Sajtó Könyvkiadóhivatalában

kaphatók az alant jelzett művek:

Dr. Ratkovszki S.: 20 exhortatiói

a munkácsi állami főgimnázium ifjúságához kaphatók 2 koronáért a Pázmány-sajtóban. — Érdemes e munkát elolvasni már csak a kritikai érzék fejlesztése szempontjából is. A nyilvános bíráló nem jut vele szegeletre. Némelyek atomokra zúzzák, mások a felhőkbe emelik.

Szent József imakönyv. Összeállította

Dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki plebános, lelkész. Ezen imakönyv magában foglal imákat és elmélkedéseket az év minden napjára, előkészítést a gyónási és áldozási ajtatosságra. Ára csinos vászonkötésben 1 kor. 40 fillér. Bérmentes küldéssel 1 kor. 50 fillér.

Philothea vagy **utmutatás az istenes életre.** Irta Szalézi sz. Ferencz genfi püspök. Főleg Szenezi Imre fordítása nyomán átdolgozta *Haugy Leó* szentszéki tanácsos, plebános. Második kiadás. Ára vászonkötésben 2 K 40 f. Bőr-kötésben aranymentéssel 4 korona.

Elemi szertartástan. Irta: Ekkel Lajos rónaszéki plebános. Elemi népiskolai használatra. Kis 8°-as alak. Ára füzve 60 fillér.

A Colosseum vértanui. Képek a római

amphiteatrum történetéből. Irta O' Reyly apostoli hithirdető, fordította Matyaczko Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2:40 K., kötve 3:20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

Esketési beszédek. Idegen szerzők nyomán átdolgozta dr.

Irinyi Tamás theol. tanár. A szatmári ft. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 8°-ad rét alak, 29 iv. Ára füzve 4 kor. Kötve 5 kor.

Utmutatás a lelkibéke megszerzésére.

Irta: Lehen atya, fordította Sarmaságh Géza. E művet mely eredeti francia alakjában 4, német szövegében 12 kiadást ért meg, második és javított magyar kiadásban bocsátottuk az istenes életre törekvő buzgó lelkek szolgálatára, miután a első magyar kiadás teljesen beváltá azon reményeket, melyeket hozzá a megrendelők fűztek, mit bizonyítanak az elismerő nyilatkozatok s a mű gyors elterjedése. 31 iv. Ára füzve 3 kor., kötve 3 kor. 60 fillér.

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szíves figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS

köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádogos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szíves pártfogását kérve,
tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-főle ház aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és eszímákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és a kinek áru csinoság dolgában is párját ritkítja

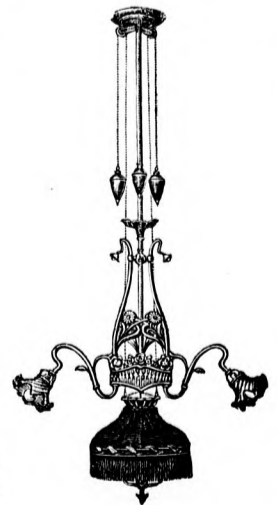
Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-árus szükségletét .. Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezze be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai fióküzletében

Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüké miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ „ 6 pár	K 1.50-től „
Csiszolt kristály üvegből különböző diszítéssel	Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb	Talpas üvegtál 6 tányérrkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „	Csigaszervezetű diszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos csillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségó drbjá 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyyszerűbbtől a legizlésebb tárgyak, u m.: játék, díszmü, rövid, nürinbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSEKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia habkban.

Mielőtt személy, jelzalog, vagy építési .. ..

KÖLCSÖN

íránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED — BUDAPEST

IX., Lónyai-utca 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

100.000

lábát tesz tönkre a szük cipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó

barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt

VALEK és RAJZ

cipész mesterek üzletében

Szatmár, Eötvös-u. 2. (Heinrich-palota.)